

1. RZECZOWNIK

UWAGA! W języku włoskim istnieją tylko dwa rodzaje gramatyczne: rodzaj męski i rodzaj żeński. Nie istnieje natomiast rodzaj nijaki.

1.1. RZECZOWNIK RODZAJU MĘSKIEGO

Grupy rzeczowników rodzaju męskiego:

	Przykłady	Wyjątki
Zakończone na literę -o	il canto (<i>śpiew</i>), il mantello (<i>plaszcz</i>), il coltello (<i>noż</i>), il miccio (<i>kotek</i>), il corteo (<i>święta</i>)	l'eco (<i>echo</i>), la mano (<i>ręka</i>), la radio (<i>radio</i>), la flebo (<i>kroplówka</i>), la biro (<i>długopis</i>)
Część zakończonych na -e	il televisore (<i>telewizor</i>), il cartone (<i>karton</i>), il rancore (<i>uraza</i>), il bastone (<i>laska</i>), il bollitore (<i>czajnik</i>)	
Zakończone na spółgłoskę (zazwyczaj są to słowa obcego pochodzenia, często anglicyzmy)	il bar (<i>bar</i>), il team (<i>drużyna</i>), il film (<i>film</i>), il manager (<i>menedżer</i>)	la miss (<i>miss</i>), la star (<i>gwiazda</i>)
Określające osobniki płci męskiej	il nonno (<i>dziadek</i>), lo zio (<i>wujek</i>), il cugino (<i>kuzyn</i>), il bagnino (<i>ratownik</i>), l'allenatore (<i>trener</i>)	

Określające osobniki płci męskiej i zakończone na -a	il boia (<i>kat</i>), il sosia (<i>sobowtór</i>), l'autista (<i>kierowca</i>), il dentista (<i>dentysta</i>), il paracadutista (<i>spadochroniarz</i>), il giornalista (<i>dziennikarz</i>), il monarca (<i>monarcha</i>), il papa (<i>papież</i>), il patriarca (<i>patriarcha</i>)	la guida (<i>przewodnik</i>), la sentinella (<i>wartownik</i>), la spia (<i>szpieg</i>)
Nazwy miesięcy	il gennaio (<i>styczeń</i>), il febbraio (<i>luty</i>), il luglio (<i>lipiec</i>), l'agosto (<i>sierpień</i>), il settembre (<i>wrzesień</i>)	
Nazwy dni tygodnia	il lunedì (<i>poniedziałek</i>), il martedì (<i>wtorek</i>), il mercoledì (<i>środa</i>), il giovedì (<i>czwartek</i>), il venerdì (<i>piątek</i>), il sabato (<i>sobota</i>)	la domenica (<i>niedziela</i>)
Nazwy stron świata	il nord, il settentrione (<i>północ</i>), il sud, il meridione (<i>południe</i>), l'ovest, l'occidente (<i>zachód</i>), l'est, l'oriente (<i>wschód</i>)	
Nazwy własne narodów (UWAGA! Nazwy własne przedstawicieli poszczególnych narodów pisze się w języku włoskim małą literą!)	i polacchi (<i>Polacy</i>), gli italiani (<i>Włosi</i>), gli inglesi (<i>Anglicy</i>), i finlandesi (<i>Finowie</i>), i brasiliani (<i>Brazylijczycy</i>)	

Nazwy własne jezior, mórz, oceanów, rzek	il Garda (<i>Garda</i>), il Mediterraneo (<i>Morze Śródziemne</i>), il Pacifico (<i>Pacyfik</i>), l'Atlantico (<i>Atlantyka</i>), l'Adige (<i>Adyga</i>)	la Vistola (<i>Wisła</i>), la Senna (<i>Sekwana</i>), la Stura di Lanzo (<i>Stura di Lanzo</i>), la Dora (<i>Dora</i>)
Nazwy własne gór, szczytów	i Tatra (<i>Tatry</i>), gli Urali (<i>Góry Ural</i>), i Beschidi (<i>Beskidy</i>), i Carpazi (<i>Karpaty</i>)	le Alpi (<i>Alpy</i>), le Ande (<i>Andy</i>)
Nazwy drzew owocowych (ale nie: owoców!)	il melo (<i>jabłoń</i>), il pero (<i>grusza</i>), il ciliegio (<i>czereśnia</i>), l'arancio (<i>drzewo pomarańczowe</i>), il prugno, il susino (<i>śliwa</i>)	la quercia (<i>dąb</i>), la vite (<i>winorośl</i>)
Nazwy metali, pierwiastków chemicznych	l'oro (<i>złoto</i>), l'argento (<i>srebro</i>), il rame (<i>miedź</i>), il piombo (<i>ołów</i>), lo zolfo (<i>siarka</i>)	
Zasowniki w użyciu rzeczownikowym	lo scrivere (<i>pisanie</i>), il leggere (<i>czytanie</i>), il saltare (<i>skakanie</i>), il ballare (<i>tańczenie</i>), lo spaventare (<i>przerażanie</i>)	

1.2. RZECZOWNIK RODZAJU ŻEŃSKIEGO

Grupy rzeczowników rodzaju żeńskiego:

	Przykłady	Wyjątki
Zakończone na literę -a	la casa (<i>dom</i>), la chiesa (<i>kościół</i>), la maglietta (<i>koszulka</i>), la gatta (<i>kotka</i>), la macchina (<i>samochód</i>)	Wiele rzeczowników pochodzących z greki, np.: il telegramma (<i>telegram</i>), il programma (<i>program</i>), il problema (<i>problem</i>), il dramma (<i>dramat</i>), l'anagramma (<i>anagram</i>), il clima (<i>klimat</i>), il diadema (<i>diadem</i>), il dogma (<i>dogmat</i>), il panorama (<i>panorama</i>), il pianeta (<i>planeta</i>), il poema (<i>poemat</i>), il prisma (<i>pryzmat</i>), il sistema (<i>system</i>), lo schema (<i>schemat</i>), il tema (<i>temat</i>)
Część zakończonych na -e	la mente (<i>umysł</i>), la praticante (<i>praktykantka</i>), la fame (<i>głód</i>), la sete (<i>pragnienie</i>), la neve (<i>śnieg</i>)	
Zakończone na -i	la prassi (<i>praktyka</i>), la crisi (<i>kryzys</i>), la tesi (<i>teza</i>),	il brindisi (<i>toast</i>), l'alibi (<i>alibi</i>)